

Tilsynserklæring for skoleåret 2017/2018 for Højbo Friskoleskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 301008	Skolens navn: Højbo Friskole
----------------------	---------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Poul Erik Hovelsø

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
22-05-2018	4.klasse	engelsk	Humanistiske fag	Poul Erik Hovelsø
22-05-2018	7.klasse	matematik	Naturfag	Poul Erik Hovelsø
22-05-2018	6.klasse	engelsk	Humanistiske fag	Poul Erik Hovelsø
22-05-2018	5.klasse	matematik	Naturfag	Poul Erik Hovelsø
22-05-2018	6. klasse	dansk	Humanistiske fag	Poul Erik Hovelsø
22-05-2018	5.klasse	musik	Praktiske/musiske fag	Poul Erik Hovelsø

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Tilsynsbesøget var i god tid forinden aftalt og planlagt i samarbejde med skoleleder Jeanne Schou og omfattede foruden ovennævnte fagområder også en længere samtale med skolelederen, skolesekretæren samt uformelle samtaler med elever og lærere samt besøg i personalerum og i faglokaler fx fysik, musik, værkstedsfag og samlingsal/hal og IT-lokale.

Samtalerne med elever, personale og ledelse bidrager i høj grad til at få et helhedssyn på skolens virke og den undervisning, jeg overværer ved mit tilsynsbesøg.

3 Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

Uddybning

4 Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

I denne fagkreds overværede jeg indledningsvis engelsk i 4. klasse, hvor klassen med udgangspunkt i to videoepisoder fra serien Peppa Pig skulle samtale omkring handlingen og nye ord og begreber:

Sproget i videoepisoderne er relativt enkelt, men omfatter dog også en del ord og vendinger, der for nogle af eleverne kan være ukendte og svære. (timecapsule, future, glittering, seashell etc.) Er eleverne usikre og tilbageholdende, opfordrer læreren gentagne gange til at prøve at gætte ud fra sammenhængen og ikke være bange for at gætte forkert. Eleverne skal endvidere forberede spørgsmål til hinanden omkring de nævnte videoer." What did

Jeg oplever et højt aktivitetsniveau, tydelighed omkring mål og forventninger, elever med et godt fagligt niveau og en god motivation og lyst til sproget.

I engelsk i 6. klasse er der opsamling på elevarbejder fra tidligere lektioner. Her er temaet Crime, og nogle elever har arbejdet med at skrive en krimi, andre er ved at færdiggøre en quiz, og endelig er nogle af eleverne ved at udarbejde en kryds og tværs inden for emnet.

Elever, der bliver færdige kan arbejde med supplerende ark: FX "Guess the animal" eller arbejde med bøjningsformer af forskellige verber fx "to be" og uregelmæssige verber. Jeg oplever, at elevernes varierende niveauer fint tilgodeses ved brug af supplerende opgaver, og ved at læreren cirkulerer godt rundt mellem eleverne/grupperne for at følge op.

Dansk i 6. klasse begyndte med et fast indslag "ugens ord", hvor eleverne skulle byde ind med aktuelle ord og motivere valget, og på en varm majdag var der ord som: Kammerjunkere, koldskål, hedeslag, hængekøje, blomsterparker, sommerfesten osv.

Efterfølgende arbejdede eleverne med sociale medier i bred forstand, og eleverne kunne her arbejde med forskellige medier og formater fx Prezi, Snapchat, interview, Instagram, Powerpoint lige som forskellige undervisningsportaler kunne tilgås.

Læreren var meget tydelig omkring instruktioner og forventninger, og eleverne arbejdede godt og fokuseret. Sammenfattende for dette felt oplever jeg til fulde, at de faglige mål tilgodeses og imødekommes på bedste vis: Der benyttes mange forskellige undervisningsmidler, og der er stor variation i arbejdsformer og aktiviteter. Eleverne er åbne, ivrige og interesserede og er gode til at hjælpe hinanden og give plads. Der er god klasseledelse og en rar omgangstone.

5 Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Uddybning

Inden for denne fagkreds overværede jeg matematik i hhv. 7. klasse og i 5. klasse.

Eleverne i 7. klasse var i gang med dels et matematisk færdighedssæt og et matematisk problemregningsæt. Eleverne arbejdede i mindre grupper og var gode til at komme med løsningsforslag og hjælpe hinanden med de forskellige emner som fx rumfang og areal. Eleverne arbejdede fokuseret og koncentreret, mens læreren kom godt rundt og kunne vejlede og forklare, når der var behov for dette.

Under vores samtale om faget kunne læreren oplyse, at klasserne hver uge havde en naturfaglig formiddag, hvor man i samarbejde med klassens øvrige naturfaglærere havde mulighed for at arbejde både mere projektorienteret og helhedsorienteret og på tværs af de naturfaglige fag, som det nu også forventes i forhold til den afsluttende naturfagsprøve.

En mulighed såvel lærere og elever satte stor pris på.

I 5. klasse arbejdede halvdelen af klassen med at færdiggøre et diagnostisk, matematisk testsæt, hvor en lang række af årets matematiske emner blev afprøvet. Formålet var her at få afdækket evt. emner, der kunne have behov for yderligere repetition og gennemgang. Emner, der blev testet, var fx areal, omkreds, sandsynlighed, spejling, vinkler, drejning, statistik, regningsarter, geometriske former, decimalregning og brøker.

Den anden halvdel af klassen arbejdede i computerlokalet med pc-programmet "Matematikfessor", hvor eleverne ligeledes bliver udfordret på mange forskellige opgaver og niveauer. Flere af eleverne gav udtryk for, at de syntes, det var sjovt at konkurrere med sig selv. Som nogle af eleverne udtrykte det: "Vi får lavet meget- og det er sjovt samtidigt!" "Det er aldrig helt det samme!" mens andre dog også gav udtryk for, at det kunne være svært at koncentrere sig om programmet i en hel lektion.

Mange af eleverne arbejdede både hurtigt, effektivt og på et relativt højt niveau. Der blev blandt andet arbejdet med emner som parentesregler, procent, brøkrekning og ligninger.

Sammenfattende vurderer jeg, at undervisningen på den naturfaglige del til fulde står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og den ugentlige, naturfaglige formiddag må give lærere og elever nogle helt unikke muligheder for at anlægge helhedsorienterede vinkler på hele det naturfaglige område.

6 Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.2 Uddybning

Som afslutning på tilsynsdagen overværede jeg musikundervisningen i 5. klasse. Skolen vægter musikken særdeles højt, og i musiklektionen var klassen delt i to hold, der havde hver sin musiklærer og sit eget musiklokale. Eleverne var i færd med at øve til skolens kommende sommerfest, og alle klassens elever var aktive enten som sangere eller musikere i de to forskellige rytmiske bands.

Eleverne spillede fx på keyboards, trommer, bas og guitar, og alle var aktive. Lærerne spillede selv med i de respektive bands og kunne hjælpe eleverne med de forskellige musikalske udfordringer. Undervejs skiftede flere af eleverne roller, så trommeslagerne fx skulle synge kor etc.

Eleverne var helt klart meget engagerede i musikken og havde en imponerende fri, let og næsten intuitiv tilgang til musikken.

I lektionen var der stort fokus på rytme, samspil, fællesskab og glad og aktiv deltagelse af eleverne.

7.1 Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.2 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i dansk

7.3 Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.4 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i matematik

7.5 Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.6 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i engelsk

7.7 Fører skolen til prøve i historie?

Ja

7.9.1 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i historie

8 Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

8.1 Uddybning

Som jeg også har konstateret ved mine tidligere tilsynsbesøg, har eleverne gennemgående et godt fagligt niveau, og de er generelt meget optaget af og engageret i undervisningen. De deltager med stor åbenhed og spontanitet i undervisnings- og læringsaktiviteterne - såvel de individuelle som de fælles.

Eleverne er gode til at byde ind, de markerer ofte og tilkendegiver dermed også, at de ønsker at bidrage til fællesskabet.

Eleverne er spørgende og giver gerne udtryk for alternative og divergerende synspunkter i forhold til fx problemløsninger.

Jeg oplever, at eleverne er meget åbne for forskellige holdninger, og lærerne opmuntrer og støtter en åben og undersøgende tilgang til verden.

Omgangstonen er rar, og eleverne optræder hensynsfuldt og respektfuldt over for hinanden. De udviser gennemgående stor social forståelse.

Jeg oplever en god og tillidsfuld kontakt mellem lærerne og eleverne, og det er tydeligt, at alle kender hinanden. Lærerne har en god klasseledelse og formår at skabe et positivt og understøttende læringsmiljø præget af humor, empati og gensidig respekt.

I undervisningen anvendes skiftende organiseringsformer som er godt afstemt i forhold til den aktuelle læringssituation, og der er fokus på både de aktuelle undervisningsmål og læringsmål.

Det er endvidere min klare opfattelse, at en god del af eleverne fagligt er på et højere niveau, end hvad man kan forvente på de pågældende klassetrin.

9 Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Uddybning

På skolens hjemmeside ses en form for kondenseret formålsparagraf for skolens virke: Vi kan – Vi tør - Vi vil, og videre fremhæves det, at skolen vil "styrke elevernes selvfølelse, så de tør stille spørgsmål, lærer at samarbejde og opnå et højt fagligt niveau." Skolen "vil gerne give eleverne realistisk selvtillid og social ansvarlighed", og endelig vil skolen give eleverne "en høj grad af social forståelse og styrke evnen til at samarbejde." Min oplevelser er, at de flotte hensigtserklæringer også er tydelige i den almindelig skoledag, hvor der er en stor følelse af både skolefællesskab og klassefællesskab.

Eleverne er som tidligere nævnt frimodige, stiller spørgsmål og er kritiske, hjælper hinanden, arbejder alene og i grupper, er kreative og musiske, leger sammen, har en rar omgangstone og har en god faglighed.

Der er plads til både at være sig selv og være en del af et positivt fællesskab - Afgørende forudsætninger for at kunne og turde indgå i de nære og store fællesskaber, som friheden og folkestyret forudsætter

9.1 Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Uddybning

9.2 Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Uddybning

9.3 Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

Uddybning

10 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

10.1 Uddybning

Skolen har elevråd, som omfatter elevrepræsentanter fra 4. klasse til og med 9. klasse, og videre afvikles der hver dag morgensamling, hvor hele skolen deltager. Her er der ofte musikalske indslag, men der er endvidere mulighed for at drøfte aktuelle emner, og alle elever kan fremlægge ideer eller synspunkter, og alle bliver hørt.

Der er ligeledes gruppedage og trinmøder, hvor elever kan diskutere samværsregler og praktiske forhold fra hverdagen. I det hele taget behøver man som gæst ikke at opholde sig i lang tid på Højbo Friskole for at have en meget klar fornemmelse af, at her bliver eleverne både set og hørt, og at der vedvarende lægges op til elevernes selvstændige refleksion, stillingtagen og handlen.

12. Donationer

Har skolen i det foregående kalenderår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms fra samme donator?

Nej

12.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusiv moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
------	---------	----------------

12.2 Angiv størrelsen af hver enkelt anonym donation på mere end 20.000 kr. eksklusiv moms.

Beløb i kroner

12.3 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusiv moms.

13. Tilsynets sammenfatning

Dette har været mit sidste tilsynsbesøg på skolen, og som ved tidligere besøg fornemmer man hurtigt, at Højbo er et dejligt lære- og værested. Jeg møder en dedikeret og dygtig ledelse, der sammen med et dygtigt personale skaber en skolekultur baseret på samarbejde, faglighed, kreativitet og mangfoldighed.

På Højbo Friskole er der et vedvarende fokus på det musiske, og der er ingen tvivl om, at man her har mange vigtige og nødvendige læringspotentialer i forhold til elevernes kreativitet, improvisation og fællesskab – elementer der i den grad indtager en fremtrædende plads i skolens hverdag.

Poul Erik Hovelsø